

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.623 van 3 mei 2016
in de zaak A. 213.089/VII-39.168.**

In zake : de VZW MILIEUFRONT OMER WATTEZ
 gevestigd te 9700 Oudenaarde
 Kattestraat 23
 alwaar woonplaats wordt gekozen
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Gwijde Vermeire

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Abbeloos
 kantoor houdend te 9200 Dendermonde
 Noordlaan 82-84
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 14 juli 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 12 mei 2014 waarbij het beroep aangetekend tegen het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen (hierna: deputatie) van 7 november 2013, houdende het verlenen van de vergunning aan de BVBA Wasserij-Werkkledij Moderna/M-pressing voor het verder exploiteren van een wasserij, gelegen aan de Gaverstraat 35 te Geraardsbergen, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 maart 2016.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde Vermeire, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Dirk Abbeloos, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 22 april 1993 verleent de deputatie een vergunning voor de exploitatie van een wasserij-nieuwkuis gelegen aan de Gaverstraat 35 in Geraardsbergen, voor een termijn van 20 jaar.

Op 14 februari 2008 verleent de deputatie een vergunning voor het verder exploiteren en veranderen van de voormelde wasserij, voor een termijn tot en met 21 april 2013. De beslissing overweegt wat betreft de watertoets dat de inrichting gelegen is in een overstromingsgebied of in een risicozone voor overstromingen maar dat “geen wijzigingen [worden] aangebracht aan gebouwen of verhardingen, waardoor de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet zullen wijzigen”.

Bij besluit van de deputatie van 5 juni 2008 en 15 september 2011 werden de exploitatievoorwaarden gewijzigd.

4. Op 16 april 2013 dient de exploitant een aanvraag in voor de hernieuwing van de vergunning.

Tijdens het openbaar onderzoek dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

5. Op 7 november 2013 verleent de deputatie de gevraagde vergunning. De beslissing overweegt wat betreft de watertoets dat de inrichting “grotendeels gelegen is in een niet-overstromingsgevoelig gebied”, dat “slechts een beperkte oppervlakte (buiten het bedrijfsgebouw) is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied” maar dat “geen wijzigingen [worden] aangebracht aan gebouwen of verhardingen, waardoor de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet zullen wijzigen”.

6. De verzoekende partij dient met een brief van 25 december 2013 een bestuurlijk beroep in. Zij verwijst daarin naar haar bezwaar in verband met de watertoets, de overstromingsproblematiek en de klimaatverandering en argumenteert dat het antwoord van de deputatie niet voldoet.

7. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen adviseert, als waterbeheerder, “in het kader van de watertoets”:

“Er worden geen significante schadelijke effecten m.b.t. het aspect gewijzigde infiltratie verwacht.

Dit advies heeft betrekking op een bestaande toestand en heeft aldus geen invloed op de huidige overstroombare gebieden”.

De afdeling Gebieden en Projecten adviseert gunstig.

De afdeling Ecologisch Toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij (hierna: VMM) onthoudt zich van advies omdat de redenen van beroep betrekking hebben op de watertoets en de overstromingsproblematiek waarvoor zij geen bevoegdheid heeft.

De afdeling Milieuvergunningen adviseert gunstig, en stelt voor om de volgende bijkomende vergunningsvoorwaarden op te leggen:

“Ter voorkoming van spreiding van gevaarlijke stoffen bij een overstroming moeten alle gevaarlijke stoffen zich binnen het gebouw bevinden en moet:

- de bovengrondse, enkelwandige mazouthouder van 14.600 l ingekuipt zijn;
- het vulpunt van deze mazouthouder op 1,5 m hoogte gelegen zijn;
- bleekwater worden opgeslagen boven een inkuiping;
- alle andere gevaarlijke stoffen zich in cubitainers bevinden van 1 m (met opening bovenaan);
- zeep in zakken liggen opgeslagen op palletten op minstens 16 cm hoogte;
- perchloorethyleen onmiddellijk in het droogkuismachine aangewend worden”.

De afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM bevestigt haar in eerste aanleg gegeven gunstig advies over de grondwaterwinning, en laat weten dat het beroep van de verzoekende partij geen betrekking heeft op de rubriek 53.8 waarvoor zij adviesbevoegdheid heeft.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert gunstig. Het overweegt onder meer:

“Het bedrijf is gelegen in een gebied gevoelig voor overstromingen vanuit de Dender. Volgens de recent overstroomde gebieden (ROG-kaart) is het bedrijf de laatste jaren niet overstroomd, volgens de watertoets kaart is die locatie wel gevoelig voor overstromingen. Het is hierbij van belang dat alle nodige en haalbare maatregelen worden getroffen en de producten deskundig gestockeerd worden.

De kans dat deze producten bij een overstroming in de bodem zouden sijpelen en via het grondwater natuurgebieden zouden aantasten is eerder onbestaand, gezien de vallei van de Dender grotendeels uit (zware) klei bestaat, waarbij de doorlaatbaarheid heel beperkt is”.

De Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseert gunstig, na de conclusie wat betreft de watertoets dat “er geen schadelijke effecten zullen zijn op het watersysteem” mits de naleving van de voorwaarden die de afdeling Milieuvergunningen heeft geadviseerd, op grond van volgende overwegingen:

“Overwegende dat de inrichting gelegen is in het ‘Denderbekken’; dat volgens de overstromingskaarten de inrichting grotendeels gelegen is in een niet-overstromingsgevoelig gebied en slechts een beperkte oppervlakte (buiten het bedrijfsgebouw) gelegen is in effectief overstromingsgevoelig gebied;

Overwegende dat het perceel gelegen is op de Unal-site of Swedish Match-site te Geraardsbergen waar zich verschillende bedrijven op bevinden (waaronder ook de NV Rebuco); dat de site gelegen is naast de Dender, en het bedrijf op ongeveer 200 m van de Dender; dat het in eerste instantie afstroomt naar twee niet-geklasseerde waterlopen, beheerd door de stad Geraardsbergen; dat op basis van eerder opgetreden overstromingen in combinatie met het digitaal hoogtemodel blijkt dat het water op deze locatie al op 18,50 mTAW heeft gestaan en dat ergere overstromingen dan in het verleden niet uit te sluiten zijn; dat in het watertoets-advies van de gemeente gesteld wordt dat er geen significante schadelijke effecten zullen optreden met betrekking tot het aspect gewijzigde infiltratie, aangezien geen wijzigingen worden doorgevoerd;

Overwegende dat het bedrijf zich situeert op een iets hoger stuk van de site; dat de vloer van het magazijn waarop de gevaarlijke stoffen gestockeerd worden bij ingebruikname van de gebouwen zo’n 20 cm verhoogd werden (toen uit praktische overweging, zijnde een betonvloer bovenop de bestaande vloer); dat de bovengrondse, enkelwandige mazouthouder van 14.600 l volledig ingemetseld en dus ingekuipt is (voorzien van een epoxycoating voor geval van lek of roest - vloeistofdichte coating); dat het vulpunt gelegen is op 1,5 m hoogte aan de buitenzijde van het bedrijfsgebouw; dat de andere gevaarlijke aanwezige, stoffen opgeslagen worden in cubitainers van 1 m op 1 m (1.000 l) waarvan de opening zich bovenaan bevindt (met andere woorden op 1 meter hoogte); dat alleen het bleekwater zich bevindt in vaten van 20 - 30 l boven een inkuiping; dat de zepen in zakken verpakt zijn en op palletten liggen van ongeveer 8 cm hoogte; dat de exploitant aangeeft dat hier voor verhoging kan gezorgd worden door bijvoorbeeld 2 palletten boveneen te voorzien; dat het perchloorethyleen voor de droogkuis (vaten van 200 l) direct in de 2 machines aangewend wordt en dit maximaal 2 maal per jaar vervangen wordt (permanente recuperatie binnen in het droogkuismachine); dat als bijzondere voorwaarde deze specifieke preventieve maatregelen kunnen opgelegd worden en het feit dat alle gevaarlijke stoffen zich binnen het gebouw bevinden;

Overwegende dat er nog maar 1 keer een overstroming op de site heeft plaatsgevonden bij een dijkbreuk van de Dender (in 2010); dat op dat ogenblik de gebouwen niet ondergelopen zijn, en de waterverhoging alleen buiten de gebouwen heeft plaatsgevonden;

Overwegende dat doordat er geen wijzigingen aangebracht worden aan de gebouwen en de verhardingen de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet gewijzigd zullen worden en er ook

niet gevreesd moet worden voor verontreiniging van het grondwater; dat de gevraagde uitbreiding van de opslag van gevaarlijke stoffen zeer beperkt is en kan gesteld worden dat het stand-stil-beginsel gerespecteerd wordt”.

Na het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseert de afdeling Bovenschelde van Waterwegen en Zeekanaal gunstig, als volgt:

“Het perceel ligt in de vallei van de Dender (beheerder: W&Z) maar stroomt in eerste instantie af naar een geklasseerde waterloop van 3de categorie, beheerd door de stad Geraardsbergen. Het perceel is voor ca. 10% gelegen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied (parking, geen bedrijfsgebouwen). Het projectgebied ligt binnen recent overstroomd gebied (ROG-kaart), maar tijdens de laatste wateroverlast van november 2010 was deze zone beperkt tot de zone die ingekleurd is als mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied. W&Z is dus bevoegd om advies te geven m.b.t. de watertoets, gezien deze gedeeltelijke ligging in overstromingsgevoelig gebied.

Gelieve eveneens met de milieudienst van de stad contact op te nemen voor advisering i.k.v. de watertoets voor deze aanvraag.

Aangezien er slechts een beperkte oppervlakte (buiten het bedrijfsgebouw, parking) gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied en er geen wijzigingen worden aangebracht aan de gebouwen [en aan] de verhardingen, worden er geen effecten vanwege de verderzetting van de exploitatie op het overstromingsregime verwacht. Alle gevaarlijke stoffen worden opgeslagen binnen de bedrijfsgebouwen, op een 20 cm verhoogde vloer en volgens de bepalingen van Vlare II, waardoor er geen risico is op verontreiniging door deze gevaarlijke stoffen van het grondwater. W&Z gaat dan ook akkoord met de conclusie van de provincie Oost-Vlaanderen dat de milieuvergunningsaanvraag gunstig kan beoordeeld worden voor wat betreft het aspect ‘mogelijke impact op het overstromingsregime’. In het beroep door MOW wordt opnieuw aangehaald dat de site volledig in natuurlijk overstromingsgebied en in mogelijk overstromingsgevoelig gebied ligt. De site ligt inderdaad in van nature overstroombaar gebied (NOG-kaart), voor een klein deel (grotendeels overlappend met mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied) vanuit de waterloop en voor het overgrote deel door afspoelend hemelwater. In NOG, door afspoelend hemelwater, worden geen compensaties opgelegd, maar wordt enkel gekeken of er voldaan wordt aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater. Aangezien het gaat om een milieuvergunningsaanvraag, waarbij geen nieuwe gebouwen, reliëfwijzigingen of verhardingen worden voorzien, wordt geen impact op het afstromingsregime verwacht”.

8. Met de bestreden beslissing van 12 mei 2014 verklaart de minister het beroep gedeeltelijk gegrond en wijzigt zij de door de deputatie verleende vergunning als volgt:

“Onder artikel 3, §3, wordt een punt 27 toegevoegd:

‘27. Ter voorkoming van verspreiding van gevaarlijke stoffen bij een overstroming bevinden alle gevaarlijke stoffen zich binnen het gebouw en:

- wordt de bovengrondse, enkelwandige mazouthouder van 14.600 l ingekuipt;
- is het vulpunt van deze mazouthouder op 1,5 m hoogte gelegen;
- wordt het bleekwater opgeslagen boven een inkuiping;
- worden alle andere gevaarlijke stoffen die zich in cubitainers van 1 m³ bevinden afgesloten gehouden;
- ligt de zeep in zakken opgeslagen op paletten op minstens 16 cm hoogte;
- wordt het perchloorethyleen onmiddellijk in het droogkuismachine aangewend”.

De bestreden beslissing wordt gemotiveerd als volgt:

“Overwegende dat aangezien de beroepsargumenten de al dan niet correct uitgevoerde watertoets, natuurtoets en het gebruik van mazout als stookmateriaal aankaarten, in huidige evaluatie alleen deze aspecten zullen besproken worden; dat voor de andere milieutechnische evaluatie verwezen wordt naar het bestreden besluit;

Overwegende dat de inrichting volgens de gemeentelijke zoneringsplannen gelegen is in een centraal gebied, zodat het huishoudelijk afvalwater geloosd moet worden op de openbare riolering van de Gaverstraat die aangesloten is op de RWZI Geraardsbergen; dat het huishoudelijk afvalwater afkomstig is van de sanitaire installaties;

Overwegende dat het bedrijfsafvalwater afkomstig is van het reinigen van linnen en de spui van de stoomketel; dat al het bedrijfsafvalwater via een waterzuiveringsinstallatie en een venturimeetgoot geloosd wordt in de openbare riolering van de Gaverstraat; dat de waterzuiveringsinstallatie bestaat uit: 2 bezinkingsputten (50 m³ en 28 m³) en een bacteriebed; dat de gevraagde lozingsdebieten niet uitgebreid worden, zijnde maximaal 10 m³/uur, 85 m³/dag en 15.700 m³/jaar; dat bij besluit van 15 juni 2011 de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden aangevuld werden met bijzondere lozingsvoorwaarden, inclusief de verankering als ‘klein bedrijf’; dat in het bestreden besluit de reeds vroeger toegestane lozingsvoorwaarden deels verstrengd worden en deels uitgebreid worden (onder andere voor AOX en ammoniakale stikstof, 1-isopropyl-4-methylbenzeen en n-butylbenzeen); dat de aanwezige MAK's en PAK's in de ontvangende RWZI Geraardsbergen snel verwijderd zullen worden door vervluchting, vooral in de zones die extra belucht worden; dat de

resterende gehalten van MAK's verder zullen verwijderd worden hetzij door de biologische afbraak, hetzij door adsorptie;

Overwegende dat er geen wijzigingen aangebracht worden aan de gebouwen of verhardingen, waardoor de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet zullen wijzigen;

Overwegende dat het bedrijf gebruik maakt van grondwater, hemelwater en leidingwater; dat het hemelwater van 87% van de totale dakoppervlaktes reeds opgevangen wordt voor hergebruik; dat ook hemelwater van het dak van een buurbedrijf wordt opgevangen, zijnde samen goed voor 2.681 m²: dat de opvang gebeurt in een opvangciterne van 80 m³, waarin eveneens het opgepompte grondwater wordt opgevangen; dat door te werken met een niveaumeting er alleen grondwater wordt opgepompt wanneer het waterniveau onder een bepaald peil zakt; dat er evenwel niet meer dan 30 à 35% van het totaal volume (van de 80 m³) grondwater kan bijgepompt worden; dat de overige 65 à 70% van de 80 m³-citerne wordt gereserveerd voor opvang van hemelwater; dat indien er aangenomen wordt dat er ongeveer 0,8 m³ regenwater per m² oppervlakte per jaar neervalt, dan wordt er jaarlijks ongeveer 2.145 m³ regenwater opgevangen, en rekening houdend met een afvloeicoëfficiënt van 0,8 dan wordt er ongeveer 1.716 m³ nuttig opgevangen;

Overwegende dat het bedrijf vergund is voor het oppompen van een maximaal debiet van 15.000 m³/jaar en 85 m³/dag grondwater (HCOV 1340, Paleozoïsche Sokkel);

Overwegende dat de inrichting gelegen is in het 'Denderbekken'; dat volgens de overstromingskaarten de inrichting grotendeels gelegen is in een niet-overstromingsgevoelig gebied en slechts een beperkte oppervlakte (buiten het bedrijfsgebouw) gelegen is in effectief overstromingsgevoelig gebied;

Overwegende dat het perceel gelegen is op de Unal-site of Swedish Match-site te Geraardsbergen waar zich verschillende bedrijven op bevinden (waaronder ook de NV Rebuco); dat de site gelegen is naast de Dender en het bedrijf op ongeveer 200 m van de Dender; dat het in eerste instantie afstroomt naar twee niet-geklasseerde waterlopen, beheerd door de stad Geraardsbergen; dat op basis van eerder opgetreden overstromingen in combinatie met het digitaal hoogtemodel blijkt dat het water op deze locatie al op 18,50 mTAW heeft gestaan en dat ergere overstromingen dan in het verleden niet uit te sluiten zijn; dat in het watertoetsadvies van de gemeente gesteld wordt dat er geen significante schadelijke effecten zullen optreden met betrekking tot het aspect gewijzigde infiltratie, aangezien geen wijzigingen worden doorgevoerd;

Overwegende dat het bedrijf zich situeert op een iets hoger stuk van de site; dat de vloer van het magazijn waarop de gevaarlijke stoffen gestockeerd worden, bij ingebruikname van de gebouwen zo'n 20 cm verhoogd werd (toen uit praktische overweging, zijnde een betonvloer bovenop de bestaande vloer); dat de bovengrondse, enkelwandige mazouthouder van 14.600 l volledig ingemetseld en dus ingekuipt is (voorzien van een epoxycotering voor geval van lek of roest - vloeistofdichte coating); dat het vulpunt gelegen is op 1,5 m hoogte aan de buitenzijde van het bedrijfsgebouw; dat de andere gevaarlijke aanwezige stoffen opgeslagen worden in cubitainers van 1 m op 1 m (1000 l) waarvan de opening zich bovenaan bevindt (met andere woorden op 1 meter hoogte); dat alleen het bleekwater zich bevindt in vaten van 20 - 30 l boven een

inkuiping; dat de zepen in zakken verpakt zijn en op palletten liggen van ongeveer 8 cm hoogte; dat de exploitant aangeeft dat hier voor verhoging kan gezorgd worden door bijvoorbeeld 2 palletten boveneen te voorzien; dat het perchloorethyleen voor de droogkuis (vaten van 200 l) direct in de 2 machines aangewend wordt en dit maximaal 2 maal per jaar vervangen wordt (permanente recuperatie binnen in de droogkuismachine); dat als bijzondere voorwaarde deze specifieke preventieve maatregelen kunnen opgelegd worden en het feit dat alle gevaarlijke stoffen zich binnen het gebouw bevinden;

Overwegende dat er nog maar 1 keer een overstroming op de site heeft plaatsgevonden bij een dijkbreuk van de Dender (in 2010); dat op dat ogenblik de gebouwen niet ondergelopen zijn, en de waterverhoging alleen buiten de gebouwen heeft plaatsgevonden;

Overwegende dat doordat er geen wijzigingen aangebracht worden aan de gebouwen en de verhardingen de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet gewijzigd zullen worden en er ook niet gevreesd moet worden voor verontreiniging van het grondwater; dat de gevraagde uitbreiding van de opslag van gevaarlijke stoffen zeer beperkt is en kan gesteld worden dat het stand-still beginsel gerespecteerd wordt;

Overwegende dat gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden er geen schadelijke effecten zullen zijn op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat in het gunstige subadvies van het Agentschap Natuur en Bos gesteld wordt dat er geen verdroging van het nabijgelegen broekbos verwacht wordt gezien het water vanuit de sokkel gepompt wordt (31 m diepte) en deze door waterdoorlaatbare lagen wordt afgescheiden van de bodem; dat het afvalwater ter plaatse in een waterzuiveringsinstallatie behandeld wordt alvorens te worden geloosd in een collector; dat er dus geen vervuild water in de lokale grachten geloosd wordt;

Overwegende dat in de nabijheid van de site een VEN-gebied 'de Vallei van de Dender en de Mark' (code 222) gelegen is, dat ook een Habitatrictlijngebied is 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse Bossen' (BE2300007-17); dat dit gebied zich op 300 m stroomopwaarts situeert ten opzichte van de site en hiervan gescheiden wordt door een verhoogde spoorweg 'Gravenbrakel - Gent', zodat er niet gevreesd moet worden voor onherstelbare en/of onvermijdbare schade aan de natuurwaarden van dit VEN-gebied; dat er dus geen verscherpte natuurtoets moet worden opgemaakt door het bedrijf; dat alle activiteiten zich ook binnen de bestaande gebouwen situeren en er niet gevreesd moet worden voor een betekenisvolle aantasting van deze speciale beschermingszone; dat er dus geen passende beoordeling door het bedrijf moet opgemaakt worden;

Overwegende dat de gevaarlijke producten in het bedrijf deskundig moeten gestockeerd worden; dat de kans dat deze producten bij een overstroming in de bodem zouden sijpelen en via het grondwater natuurgebieden zouden aantasten eerder onbestaand is, gelet op de aard van de activiteiten en het feit dat de vallei van de Dender grotendeels bestaat uit (zware) klei, waarbij de doorlaatbaarheid héél beperkt is;

Overwegende dat de stoomketel aangedreven wordt door een stookinstallatie op mazout, die jaarlijks onderhouden wordt; dat volgens de BBT-studie opgemaakt voor Wasserijen en Linnenverhuurders door de VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) in 2009 de stoomproductie met branders een beste beschikbare techniek is; dat de stookinstallatie zodanig afgesteld moet zijn dat een optimale verbranding plaatsvindt, en een regelmatig onderhoud noodzakelijk is; dat een warmtekoppeling geen beste beschikbare techniek is [...].

IV. Onderzoek van het enig middel

Standpunten van de partijen

9. De verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 5, 6 en 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: DIWB) “iuncto [...] artikelen 4 & 7 van de richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico’s”, de artikelen 2/1, 3, 4, 5 en 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: watertoetsbesluit), de artikelen 4.3.1 en 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 1.1.10 “van het PRUP Unalsite, onderdeel van de afbakening van het kleinstedelijk gebied van Geraardsbergen goedgekeurd bij ministerieel besluit van 7 december 2012”, de artikelen 8, 16, 18, 25, § 1, en 36ter, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheids-, rechtszekerheids-, motiveringsbeginsel en “het beginsel van de behoorlijke afweging”:

“Doordat de minister er foutief van uitgaat dat een verlies aan overstromingsruimte/volume enkel maar gepaard gaat of kan gaan met een

wijziging aan stedenbouwkundige vergunningsplichtige werken en verkeerdelijk meent dat bij afgifte van de milieuvergunning er geen overstromingsruimte/volume wijzigt en er aldus geen compensatie dient te worden gekoppeld aan deze milieuvergunning;

en doordat de Minister een tegenstrijd[ig] besluit neemt, enerzijds legt ze vergunningsvoorwaarde[n] op in het licht van de toenemende overstromingen en anderzijds stelt ze dat er geen schadelijk effect kan optreden en dat er dus geen watertoets moet uitgevoerd worden,

en doordat door het toestaan van de vergunning er een uitbreiding komt met twee diepkoelingen ter hoogte van de droogkuismachines, een uitbreiding voor de opslag van P3-producten, voor de opslag van milieugevaarlijke producten, voor de opslag van gevaarlijke producten in kleine recipiënten en voor de nieuwe rubriek m.b.t. organische oplosmiddelen, zonder dat de ruimte die de uitbreiding inneemt gecompenseerd wordt,

en doordat de Minister niet verder komt dan aan te geven dat zich hier reeds overstromingen voordeden en dat ergere overstromingen niet uit te sluiten zijn en verder zonder enige onderbouwing tot waar het overstromingspeil dan wel kan komen, stelt dat:

- de opslag van gevaarlijke stoffen 20 cm hoger dan vroeger/dan de rest van de site,
- het vulpunt van de mazouttank op 1,5 m hoogte,
- de opening van de cubitainers van de gevaarlijke stoffen op 1 m hoogte,
- de opslag van zepen op 8 cm hoogte plus een eventuele verhoging bovenop nog een extra houten pallet
- dat voor de opslag van perchloorethyleen geen extra maatregel nodig is omdat dit direct gebruikt zou worden

blijkbaar volstaan in het licht van die ergere niet uit te sluiten overstromingen.

en doordat de inrichting in het midden van de Dendervallei gelegen is en op 14-16 november 2010 alwaar de overstromingen reikten tot een hoogte van ca. 18,5 à 19m TAW (terwijl voorliggende inrichting op ongeveer 18,5m TAW gelegen is) en er op basis van de klimaatvoorspellingen de site in de toekomst overstromen tot aan een niveau van ca. 21m TAW, hetgeen impliceert dat alle opgeslagen stoffen integraal ondergedompeld kunnen zijn en bij een overstroming zullen oplossen en meespoelen in het Denderwater en op die manier zowel het aquatisch milieu (Dender) als het terrestrische milieu (de integrale Dendervallei) zullen vervuilen wat een negatieve impact heeft op de fauna en flora,

en doordat de finale overweging van de Minister dat er kans dat er bij een overstroming producten in bodem en in grondwater zouden sijpelen tegenstrijdig is met haar vaststelling dat het niet uitgesloten is dat er zich ergere overstromingen kunnen voordoen

[...]

en doordat het advies van het agentschap voor natuur en bos, de overige adviserende instanties en de verwerende partij geen rekening houden met de gekende gevolgen van de klimaatverandering en nalaten te onderzoeken wat de effecten zijn op het stroomafwaarts gelegen Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) alsook op het stroomopwaarts gelegen habitatrichtlijngebied en VEN-gebied

en doordat het (enige) wateradvies, i.c. dat van de stad Geraardsbergen, slechts twee zinnen bevat en niet de vijf onderdelen die artikel 7 van het watertoetsbesluit voorschrijft

Terwijl de overheid die over een vergunning beslist, verzaakte aan ondermeer de plichten opgedragen bij het decreet betreffende het integraal waterbeleid via de watertoets en deze van de overstromingsrichtlijn

en terwijl het besluit getoetst dient te worden aan de doelstellingen van de overstromingsrichtlijn, meer bepaald dat Minister rekening dient te houden met de risico's door de klimaatverandering en hoe hieraan concreet tegemoet kan worden gekomen,

en terwijl de risico's voor wateroverlast voor woningen aan de rand van de vallei groter worden doordat het water dat op de plaats van de inrichting (en de zaken/rubrieken) die met de toegevoegd/uitgebreid worden aan/met voorliggende milieuvergunning) niet meer kan staan elders een weg zal zoeken,

en terwijl het in kader van de goede plaatselijke en duurzame ruimtelijke ordening het verre van evident is om inrichtingen toe te laten in een riviervalleigebied dat tevens overstromingsgebied is,

en terwijl de wateradviezen een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting waarvoor een vergunning wordt gevraagd met het leefmilieu, de bescherming van de oppervlakte- en grondwateren, het algemeen waterzuiveringsprogramma en het milieubeleidsplan en de sectorale uitvoeringsplannen alsmede met de externe veiligheid dient te bevatten en indien de inrichting verenigbaar wordt geacht met het leefmilieu en de externe veiligheid, een gemotiveerd voorstel van de vergunningstermijn en de vergunningsvoorwaarden, die betrekking hebben op de bescherming van het leefmilieu en de externe veiligheid en een gemotiveerde beoordeling over de inrichting waarvoor een vergunning wordt gevraagd, wat de bescherming van het grond- en het oppervlaktewater betreft dient te bevatten [...].”

De verzoekende partij argumenteert dat artikel 2/1 van het watertoetsbesluit:

“vertrekt van een drietrapsstrategie: eerst schade voorkomen of beperken, als dat niet kan dan compenseren en als dat niet kan dient de vergunning te worden geweigerd. De vergunningverlener doet hier niets om het schadelijke effect die er ontstaan door 1) het verlies aan overstroombare ruimte en 2) door bepaalde opgeslagen stoffen die kunnen oplossen en meespoelen met het overstromende water en elders neerslaan en diverse gebieden vervuilen, te voorkomen. De opgelegde vergunningsvoorwaarde is ruimschoots onvoldoende om weerstand te bieden tegen de intensiteit van de toekomstige overstromingen. Ze vertrekt al om te beginnen van de foute premisse dat er geen schadelijk effect zou zijn, hetgeen impliciet tegengesproken wordt door de door haar zelf opgelegde milieuvergunningsvoorwaarde. Verder ontbreekt het aan concrete compensatiemaatregelen (in natura zoals §3 voorschrijft) die het geplande verlies aan overstromingsruimte kunnen compenseren. Hierdoor is dit artikel geschonden.

[...]

De vergunningverlenende overheid stelt er geen schadelijk effect aan het watersysteem kan zijn. Bij een overstroming van de inrichting door de Dender kunnen een aantal omliggende gebieden ernstig vervuild geraken. Een overstroming kan een dubbel gevolg hebben. Het eerste gevolg is dat de vervuilende stoffen stroomafwaarts meespoelen en verder in de Dendervallei afgezet worden en de valleigebieden aldaar (...) ernstig vervuilen. Een tweede gevolg is dat die stoffen doorsijpelen in de bodem naar de bovenste ondiepe grondwaterlaag die net boven de slecht doordringbare kleilaag zit. In de winterperiode, wanneer zich de meeste overstromingen voordoen, zit dit grondwater tot tegen de oppervlakte in de valleigebieden. De grondwatertafel in de Dendervallei is zonder onderbreking verbonden met mekaar. Dat zorgt ervoor dat de stoffen die hier in het grondwater terecht komen of oplossen ook in het grondwater zitten van de nabijgelegen gebieden. In de nabijheid liggen enkele kwetsbare topnatuurgebieden. Vlakbij ligt een gebied van het Vlaams Ecologisch Netwerk dat tevens als Habitatrichtlijngebied werd aangeduid. Dit gebied werd aangeduid omwille van de aanwezigheid van waardevol habitat 91EO (bijlage 20). Dit is een moerasbosvegetatie typisch voor valleien die afhankelijk is van de aanwezigheid van grondwater dicht bij de oppervlakte. Om die reden is de kwaliteit van dat grondwater van levensbelang voor die gevoelige moerasvegetatie en is het opstapelen van de vergunde stoffen zonder een waterdichte bescherming hier onverantwoord voor de instandhouding van dat habitat.

[...]

De Minister legt 1 enkele milieuvergunningsvoorwaarde op. Echter, uit niets blijkt dat dit 'gepaste' voorwaarden zijn. Ze herhaalt onderaan pg. 9 en bovenaan pg. 10 wat de inrichting zelf gepland heeft en voegt hier enkel aan toe dat de exploitant bereid is om de zepen i.p.v. op 1 pallet (i.c. 8 cm van de grond) op 2 palletten te leggen (i.c. 16 cm van de grond). Al die door vergunningaanvrager voorgestelde zaken lijkt de minister aldus te beschouwen als gepast. Evenwel heeft ze geen antwoord op haar vaststelling dat er zich ergere overstromingen kunnen voordoen en hoe ze in het licht van die vaststelling gepaste voorwaarden kan opnemen. Deugdelijke maatregelen kan ze pas nemen als ze goed onderzoekt tot waar het overstromingsniveau kan reiken. Nu lijkt ze er alle vertrouwen in te hebben, dat hetgeen de vergunningaanvrager voorstelt wel goed zal zijn, zonder dat er enig bewijs voorhanden is dat de inrichting zwaardere overstromingen kan doorstaan.

[...]

Zoals hierboven aangestipt, ontbreekt het verplichte advies van Waterwegen en Zeekanaal nv, hoewel we ons hier in de vallei van de bevaarbare waterloop de Dender bevinden. Dit artikel [5, § 1, eerste lid, 4° watertoetsbesluit) is hierdoor ook geschonden.

[...]

Het wateradvies van de stad Geraardsbergen bestaat uit welgeteld twee zinnen. Tal van zaken, m.b.t. de kenmerken van het watersysteem (overstromingsgevoeligheid, opbouw grondwaterlagen, gevoeligheid en waterafhankelijkheid van fauna/flora, ...), de inhoud van de waterbeheerplannen, de doelstellingen en beginselen van het DIWB, de mogelijke schadelijke effecten en eventuele gepaste voorwaarden, worden

hoegenaamd niet aangesneden. Men zegt enkel en alleen dat er geen gewijzigde infiltratie verwacht wordt. Dergelijk advies schendt dus duidelijk artikel 7 van het watertoetsbesluit door diens onvolledigheid”.

10. De verwerende partij betwist vooreerst het belang van de verzoekende partij bij het middel:

“In haar verzoekschrift wordt door verzoekster nergens aangetoond dat zij enige hinder inzake wateroverlast zal ondervinden, laat staan dat wordt aangetoond dat deze hinder zou veroorzaakt worden door de betrokken exploitatie.

Bovendien zal deze hinder ook niet veroorzaakt worden door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. De tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zal geen aanleiding geven tot bijkomende bouwwerken die de waterhuishouding kunnen beïnvloeden. De vergunde exploitatie zal immers plaatsvinden in het bestaande gebouw”.

Zij vervolgt dat in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld dat de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet gewijzigd zullen worden omdat er geen wijzigingen aangebracht worden aan de gebouwen of verhardingen. De bestreden milieuvergunning leidt niet tot bijkomende constructies, en als dat wel het geval zou zijn zou daarvoor nog een stedenbouwkundige vergunning moeten worden gevraagd. Een wijziging van het zogenaamde “overstromingsruimte/volume” is dus ten gevolge van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing niet aan de orde. De watertoets werd “wel degelijk uitgevoerd en de minister [...] oordeelt dat er geen schadelijke effecten zullen zijn op het watersysteem mits naleving van de opgelegde voorwaarden”. Aangaande de vergunde uitbreidingen wijst de verwerende partij op de “bijzondere milieuvoorwaarde [...] dat alle gevaarlijke stoffen zich binnen het gebouw bevinden” waardoor de “zogenaamde ‘overstromingsruimte’ [...] niet [wordt] aangetast”. Wat betreft de uitbreiding met twee diepkoelingen ziet zij niet “hoe de zogenaamde ‘overstromingsruimte’ wordt aangetast”.

Zij argumenteert verder dat in de bestreden beslissing één overstroming wordt vermeld, dat die overstroming het gevolg was van een zeer uitzonderlijke situatie, namelijk een dijkbreuk van de Dender in 2010 en dat de

gebouwen toen niet zijn ondergelopen. Uit deze overwegingen kan de grote mate van zorgvuldigheid waarmee de bestreden beslissing werd genomen, worden afgeleid. De bestreden beslissing hanteert een zeer ruime marge door het opleggen van milieuvoorwaarden aan “het bedrijf dat hoger gelegen is op de site en beschikt over een vloer die reeds 20 cm werd verhoogd” terwijl er “ter plaatse nooit een stand van boven 18,50m TAW werd gemeten”. De door de verzoekende partij gehanteerde berekeningswijze voor toekomstige overstromingen “tot aan een niveau van ca. 21m TAW” toont niet de kennelijke onredelijkheid aan van de bestreden beslissing die garandeert “dat een waterstand van meer dan 20m TAW, zonder enig menselijk ingrijpen, geen enkele bedreiging vormt voor mens en milieu”. Zij stelt dat de overweging “ dat de gevaarlijke producten in het bedrijf deskundig moeten gestockeerd worden; dat de kans dat deze producten bij een overstroming in de bodem zouden sijpelen en via het grondwater natuurgebieden zouden aantasten eerder onbestaand is, gelet op de aard van de activiteiten en het feit dat de vallei van de Dender grotendeels bestaat uit (zware) klei, waarbij de doorlaatbaarheid héél beperkt is” niet tegenstrijdig is gelet op het feit dat een kleilaag “inderdaad een zeer beperkte doorlatenheid” heeft. Zij ontkent “dat zij geen rekening zou houden met gevolgen van de klimaatverandering” en ziet niet in “hoe een stroomopwaarts gelegen gebied op enige wijze kan beïnvloed worden door een overstroming”.

De verwerende partij betoogt nog dat de verzoekende partij er ten onrechte van uitgaat dat slechts één wateradvies werd verleend aangezien de NV Waterwegen & Zeekanaal op 19 maart 2014 een watertoetsadvies heeft gegeven, “de provinciale milieudeskundige, de afdeling milieuvergunning, de provinciale en gewestelijke milieuvergunningscommissie een watertoets [hebben] uitgevoerd” en de bestreden beslissing een watertoets bevat zodat “een vermeend gebrek aan toepassing van artikel 7 van het watertoetsbesluit in het wateradvies van de stad Geraardsbergen [...] dan ook niet [kan] leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing”.

11. De verzoekende partij merkt in de memorie van wederantwoord op dat de overstroming in 2010 niet te wijten was aan een dijkbreuk. Ter hoogte van het bedrijventerrein is er geen dijk, maar een eind verderop wel. Deze dijk is in 2010 niet doorgebroken, maar bleek onvoldoende hoog. Zij vervolgt:

“Verweester stelt meermaals in het bestreden besluit (...) en diens memorie van antwoord (...) dat het water nooit boven 18,50 m TAW is gekomen (...). Zoals te zien in bijlage 8 liggen ongeveer de helft van de gemeten locaties op voorliggende site onder de 18,5 m TAW en de helft boven de 18,5 m TAW. De site heeft dus volgens het cijfer omtrent de waterstand van verweester ongeveer de helft onder water gestaan. Dat is op zich al meer dan de 10% van het perceel dat volgens het wateradvies van Waterwegen en Zeekanaal zou overstroomd zijn. Volgens de officiële kaart van de recent overstroomde gebieden [...] overstroomde de inrichting integraal. Deze kaart is de versie van de recent overstroomde gebieden d.d. 27/6/2012 [...], dit is dus ook van na de overstromingen van eind 2010. In het wateradvies van Waterwegen en Zeekanaal slaagt men er niet in aan te tonen waarom die laatste versie van de recent overstroomde gebieden niet zou kloppen. Het water moet dus wel hoger gekomen zijn dan 18,5 m TAW (volgens de kaart van de recent overstroomde gebieden). Hier gaan we nog even verder op in: op bijlage 13 staat op p. 130/140 (eigen vetdruk) : ‘(...) Onmiddellijk na de recentste wateroverlast in de eindejaarsperiode 2002-2003 werden een aantal kleinere en lokale ingrepen uitgevoerd. Deze werken bestonden uit het verhogen en herstellen van dijken, (...) Hierbij vindt u een overzicht van de werken i.k.v. de waterhuishouding in het bekken van de Dender. (...) - Tussen de Majoor Van Lierdebrug en de woning Coessens over een lengte van 600 m (TAW: +18.60m). (...)’. De Majoor Van Lierdebrug ligt over de Dender in de Majoor Van Lierdelaan die uitkomt op de Gaverstraat waar voorliggende inrichting zich situeert. De waterstanden in beide straten kunnen dus niet sterk verschillend geweest zijn. Zoals in de vorige paragraaf toegelicht, is het net die dijk van 18,60 m TAW die volgens het verslag van de parlementaire hoorzitting dus overstroomde. De waterbeheerder liet optekenen: ‘(...) Uiteindelijk is het water zo gestegen dat het over de dijk is gelopen (...)’. De conclusie hieruit is dus dat rekenen met een overstromingspeil van 18,50m TAW, zoals de Minister deed in diens besluit, een onderschatting is van de huidige situatie. Immers het water van de Dender stond dus hoger dan 18,60m TAW. Een bijkomende conclusie is dat het advies van Waterwegen en Zeekanaal fout is daar waar ze stellen dat slechts 10% van het terrein van de inrichting zou overstroomd zijn, dit terwijl 100% van het terrein zich onder de 18,60m TAW bevindt. De opslag van gevaarlijke stoffen op resp. 8 cm en 20 cm boven de grond biedt dus geen garantie. En zelfs met een palet extra onder deze stoffen te leggen, zal dit verre van volstaan”.

Over het peil van mogelijke toekomstige overstromingen en de doeltreffendheid van de bijkomend opgelegde vergunningsvoorwaarden merkt de verzoekende partij nog op:

“Verweerster schrijft (...) ‘(...) dat op basis van eerder opgetreden overstromingen in combinatie met het digitaal hoogtemodel blijkt dat het water op deze locatie al op 18,50 m TAW heeft gestaan en dat ergere overstromingen dan in het verleden niet uit te sluiten zijn (...)’. Daar gelaten de vraag op basis van welke gegevens, studies, modellen of rapporten de Minister tot de conclusie is gekomen dat ergere overstromingen niet uitgesloten zijn, kunnen we niet om de vaststelling heen dat de Minister niet precies aangeeft tot welke hoogte die ergere overstromingen zich zullen voordoen.

Verweerster geeft onder punt B.1.6 aan dat gevaarlijke stoffen 20 cm hoger dan vroeger zullen opgeslagen worden, dat de mazouttank op 1,5 m hoogte zal gevuld worden, de opening van cubitainers zich op 1 m hoogte zal bevinden en dat opslag van zepen op 8 cm boven de grond gebeurt en dat er eventueel nog een extra pallet onder die zepen komt. Voor het gevaarlijke/schadelijke perchloorethyleen komt geen maatregel omdat dit direct zou gebruikt worden.

Hierbij merken we op dat in geval van een overstroming, de werkzaamheden wellicht onmiddellijk zullen gestopt worden en het perchloorethyleen dat er nog ligt ook - net als de andere stoffen die niet hoog genoeg liggen - in het overstromingswater kan oplossen.

Verder blijft het koffiedik kijken op wat die 8 cm zogenaamde ‘veilige hoogte’ gebaseerd is.

Verweerster schrijft in diens memorie (...): ‘Zij heeft op zorgvuldige wijze ervoor gezorgd dat zelfs bij een waterstand van meer dan 20 m TAW, zonder enig menselijk ingrijpen, de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing geen enkele bedreiging vormt voor mens en milieu, terwijl ter plaatse nooit een stand van boven 18,50 m TAW werd gemeten.’

Zoals hoger aangegeven blijkt uit concrete elementen dat het water hoger moet gestaan hebben dan 18,60 m TAW. Wetende dat de hoogte van het terrein van de inrichting rond de 18,50 m TAW ligt en dat bepaalde stoffen op 8(+8) cm en 20 cm hoogte liggen, en een mazouttank op 1,5 m hoogte een vulpunt heeft, kan onmogelijk ingezien worden hoe deze stoffen dan nog veilig opgeslagen zouden liggen bij een overstromingen van meer dan 20 m TAW.

Maar zoals verder aangegeven/ geciteerd door verweerster staat er dus in besluit: ‘(...) dat de kans dat deze producten bij een overstroming in de bodem zouden sijpelen en via het grondwater natuurgebieden zouden aantasten eerder onbestaand is, gelet op de aard van de activiteiten en het feit dat de vallei van de Dender grotendeels bestaat uit (zware) klei; waarbij de doorlaatbaarheid héél beperkt is; (...)’. Dus in deze passage wordt in het bestreden besluit duidelijk aangegeven dat een overstroming van de site met zijn gevaarlijke producten eigenlijk geen enkel probleem vormt voor de Minister omdat de bodem van de Dendervallei zou bestaan uit zware, moeilijk doordringbare klei. Maar zoiets volstaat niet, immers de doelstellingen van het DIWB hebben niet enkel betrekking op de kwaliteit van grondwater (in het geval die stoffen zouden doorsijpelen door de bodem). Voor de Minister lijkt daarmee de kous af. De

9° doelstelling van het DIWB luidt (eigen onderlijning) ‘9° het beginsel van hoog beschermingsniveau, op grond waarvan een zo hoog mogelijk beschermingsniveau wordt nagestreefd van de aquatische ecosystemen, met inbegrip van de rechtstreeks afhankelijke terrestrische ecosystemen en waterrijke gebieden, zonder evenwel het multifunctionele gebruik van de watersystemen uit het oog te verliezen;’

De beslissing getuigt geenszins van enige toetsing aan (dit element uit) deze doelstelling. De Minister diende meer te doen dan enkel maar rekening te houden met bezoedeling van het grondwater. In de Dendervallei komen tal van waardevolle vegetaties voor, o.m. in de uitgestrekte VEN-gebieden net stroomafwaarts de stadskern van Geraardsbergen [...]. Het duurt slechts korte tijd vooraleer het overstromende water dat voorliggende site overstroomt, aankomt in die VEN-gebieden. Het debiet van de overstromende Dender bij de laatste overstroming was 114 m³ per seconde (p. 12/140 van bijlage 13 bij het verzoekschrift), dit is 114.000 liter per seconde. Het water schuurt bij zo’n debiet met een grote kracht en snelheid door de vallei en neemt alles mee wat het op zijn weg tegenkomt”.

12. De verwerende partij wijst er in de laatste memorie op dat uit de omschrijving in de bestreden beslissing “van de omgeving, de waterhuishouding en datgene dat kan worden beïnvloed door de aangevraagde activiteit [...] genoegzaam de beperkte relevantie (cfr. artikel 7 § 1, 3°, watertoetsbesluit) van een advies van de waterbeheerder over de verenigbaarheid van de activiteit met het watersysteem” blijkt en dat de bestreden beslissing “uit voorzorgsprincipe [...] rekening [heeft] gehouden met ‘ergere overstromingen’ en [...] bij wijze van maatregelen een duidelijkere omschrijving van enkele standaardvoorwaarden uit VLAREM (m.b.t. inkuiping) [werden] opgelegd evenals een aantal verder gaande maatregelen die het bedrijf eigenlijk de facto reeds toepast”. Het latere advies van de NV Waterwegen & Zeekanaal noodzaakte niet tot een aanpassing van het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie.

13. De verzoekende partij merkt in de laatste memorie op dat het vulpunt van de mazouthouder “nog steeds onder de 21m TAW ligt en dus kan overstromen”, dat niet onderzocht werd “of de huidige manier van afsluiten [van gevaarlijke stoffen] wel volstaat indien het bedrijf getroffen wordt door ergere overstromingen”, “dat de zeep op twee paletten [...] onbeschermd ligt en het Denderwater kan bezoedelen bij een ergere overstroming dan in het verleden” en dat de vraag rijst wat er zal “gebeuren op een moment van een overstroming die er

zit aan te komen (en de werking van de inrichting veiligheidshalve stil gelegd wordt) en er net een lading perchloorethyleen geleverd is”.

Beoordeling

14. De vergunde inrichting is in Geraardsbergen gelegen. Dit is in het in artikel 1 van de statuten omschreven werkingsgebied van de verzoekende partij. Met dit beroep en enig middel streeft zij haar maatschappelijk doel na. De argumentatie ter zake van de verwerende partij houdt verband met de gegrondheid van het middel. De exceptie van onontvankelijkheid van het enig middel wordt derhalve verworpen.

15. De inrichting bevindt zich ten dele in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied in de vallei van de Dender die onder het beheer van de NV Waterwegen & Zeekanaal valt en “in eerste instantie af[loopt] naar een geklasseerde waterloop van 3de categorie, beheerd door de stad Geraardsbergen”.

16. Overeenkomstig artikel 3, § 2, eerste lid, 1°, van het watertoetsbesluit, moet de vergunningverlenende overheid in uitvoering van artikel 8, § 3, derde lid, van het DIWB advies vragen aan de adviesinstantie met betrekking tot mogelijke schadelijke effecten op de toestand van het oppervlaktewater indien het project waarvoor een vergunning wordt aangevraagd geheel of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied.

Luidens artikel 5, § 1, eerste lid, van het watertoetsbesluit zijn de adviesinstanties die overeenkomstig artikel 8, § 3, van het DIWB advies uitbrengen over vergunningsaanvragen:

“[...]

3° de gemeente of, in voorkomend geval, de polder of watering als de vergunningsplichtige activiteit waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, plaatsvindt in of in de nabijheid van een onbevaarbare waterloop van de derde categorie of van een niet-geklasseerde waterloop die onder hun

respectievelijke beheer valt, dan wel het oppervlaktewater in kwestie in die waterloop wordt verzameld;

4° MOW of, in voorkomend geval, Waterwegen en Zeekanaal, De Scheepvaart of een Havenbedrijf als de vergunningsplichtige activiteit waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, plaatsvindt in of in de nabijheid van een waterweg die onder hun respectievelijke beheer valt, dan wel het oppervlaktewater in kwestie in die waterweg wordt verzameld; [...]"

Overeenkomstig artikel 8, § 3, eerste lid, in fine van het DIWB beschikken de voormelde adviesinstanties over dezelfde termijn als de andere adviesinstanties die op basis van andere regelgeving advies worden gevraagd in de loop van de vergunningsprocedure.

De voormelde adviesinstanties brengen overeenkomstig artikel 20, § 1, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna: Vlarem I) hun advies uit binnen een termijn van 60 kalenderdagen na ontvangst van het dossier.

Overeenkomstig artikel 8, § 3, tweede lid, van het DIWB mag aan de adviesvereiste in artikel 8, § 13, eerste lid, van het DIWB worden voorbijgegaan als er binnen die termijn geen advies is verleend.

17. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de adviesinstanties bedoeld in artikel 20, § 1, van Vlarem I en niet de NV Waterwegen & Zeekanaal op 13 januari 2014 om advies werden verzocht door de vergunningverlenende overheid en dat de afdeling Milieuvergunningen bij toepassing van artikel 20, § 3, van Vlarem I, de NV Waterwegen & Zeekanaal op 19 februari 2014 om een facultatief (sub)advies heeft gevraagd en zelf op 27 februari 2014 advies heeft verleend aan de vergunningverlenende overheid.

De bestreden beslissing somt de adviezen op die in de vergunningsprocedure werden verleend maar maakt geen melding van het advies dat de NV Waterwegen & Zeekanaal heeft verleend op 19 maart 2014. De

motieven van de bestreden beslissing zijn bovendien beperkt tot een woordelijke overname van het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie van 4 maart 2014 dat op zijn beurt een woordelijke overname is van het voormelde advies van de afdeling Milieuvergunningen.

Bijgevolg schendt de bestreden beslissing artikel 3, § 2, eerste lid, 1° iuncto, artikel 5, § 1, eerste lid, 4°, van het watertoetsbesluit die aan de vergunningverlenende overheid de verplichting oplegt om het verplichte advies van de NV Waterwegen & Zeekanaal in te winnen, alsook artikel 4, § 1, van het watertoetsbesluit dat ertoe verplicht in de waterparagraaf, in voorkomend geval, rekening te houden met het wateradvies.

De verwijzing in de bestreden beslissing naar de andere verleende adviezen doet niets af aan deze vaststelling. Dat is des te meer het geval nu blijkt dat het verplichte advies van de stad Geraardsbergen als waterbeheerder, niet de gegevens bevat die vereist worden in artikel 7, § 1, van het watertoetsbesluit.

18. De in de bestreden beslissing “bedoelde specifieke preventieve maatregelen” die schadelijke effecten bij overstroming moeten voorkomen, zijn in werkelijkheid enerzijds niet meer dan een beschrijving van de bestaande toestand en anderzijds algemene sectorale voorwaarden die overeenkomstig het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne hoe dan ook gelden voor alle ingedeelde inrichtingen en steeds moeten worden nageleefd. In de watertoets echter moet concreet worden beoordeeld wat het schadelijke effect kan zijn bij een overstroming en of dat mogelijke schadelijk effect kan worden voorkomen of beperkt door het opleggen van bijkomende voorwaarden.

Het bestreden besluit bevat geen dergelijke beoordeling hoewel uitdrukkelijk wordt erkend dat “ergere overstromingen dan in het verleden niet uit te sluiten zijn”.

Het bestreden besluit bevat geen behoorlijke watertoets, zoals opgelegd door artikel 8 van het DIWB en overeenkomstig artikel 3, § 1, van het watertoetsbesluit.

19. Het enig middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 12 mei 2014 waarbij het beroep aangetekend tegen het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 7 november 2013, houdende het verlenen van de vergunning aan de BVBA Wasserij-Werkkledij Moderna/M-pressing voor het verder exploiteren van een wasserij, gelegen aan de Gaverstraat 35 te Geraardsbergen, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 676,39 euro, verschuldigd aan de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie mei tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys